

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 5.7.2007
KOM(2007) 381 lopullinen

2007/0136 (CNS)

Ehdotus:

NEUVOSTON DIREKTIIVI

**direktiivin 2006/112/EY muuttamisesta joidenkin arvonlisäverokantoja koskevien
väliaikaisten säännösten osalta**

{SEK(2007)910}

(komission esittämä)

PERUSTELUT

1) EHDOTUKSEN TAUSTA

- **Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet**

Euroopan parlamentille ja neuvostolle muista arvonlisäverokannoista kuin yleisistä arvonlisäverokannoista antamassaan tiedonannossa¹ komissio käynnisti laajan keskustelun alennetuista verokannoista löytääkseen kestävästi etenemistavan, jonka kaikki jäsenvaltiot voisivat hyväksyä ja joka olisi EU:lle askel eteenpäin. Tässä tiedonannossa raportoidaan Copenhagen Economicsin² komissiolle tekemän tutkimuksen päätuloksista. Tutkimuksessa tarkasteltiin pääasiassa alennettujen arvonlisäverokantojen ja niitä koskevien poikkeusten vaikutusta paitsi paikallisesti tuotettuihin palveluihin myös globaalisti, erityisesti talouskasvuun, työllisyyteen ja sisämarkkinoiden toimivuuteen. Lisäksi otettiin huomioon vaikutukset tulonjakoon, epäviralliseen talouteen ja yrityksille säännösten noudattamisesta aiheutuviin kustannuksiin.

Sopivan etenemistavan löytämiseen tarvitaan paljon aikaa. Sillä välin on tärkeää välttää se, että joidenkin jäsenvaltioiden olisi pakko muuttaa niiden alueella nyt sovellettavia arvonlisäverokantoja ennen kuin neuvosto on sopinut selkeistä ohjeista muiden kantojen kuin yleisten arvonlisäverokantojen käytössä.

- **Yleinen tausta**

Copenhagen Economicsin tutkimuksen mukaan yhtenäinen arvonlisäverokanta on puhtaasti taloudelliselta kannalta ajateltuna selvästi paras vaihtoehto. Siirtymällä kohti yhdenmukaisempia verokantoja saataisiin siis huomattavia etuja. Tarkasti kohdennettuja aloja koskevalla alennetulla arvonlisäverolla saadaan kuitenkin ehkä joitakin erityisetuja.

Tiedonannossaan komissio huomauttaa, että alennettuja arvonlisäverokantoja sovelletaan yhtä lukuun ottamatta kaikissa jäsenvaltioissa enemmässä tai vähemmässä määrin, vaikka niiden yleisistä verokannoista poikkeavina voisikin ajatella aiheuttavan taloudellista vääristymää ja mahdollisesti vaikuttavan verotuksen tasapuolisuuteen.

Tämä perustuu paitsi kaikkiin jäsenvaltioihin sovellettaviin yleisiin säännöksiin myös erilaisiin väliaikaisiin poikkeuksiin, joita myönnetään joillekin jäsenvaltioille. Nämä poikkeukset koskevat joko poikkeamista säännöissä vahvistetusta verokannan tasosta (nollaverokanta, poikkeuksellisen alhaiset alle 5 prosentin verokannat) tai palveluja, joita olisi verotettava yleisen verokannan mukaan (kuten välittäjäverokannat, ns. siirtymäkauden kannat, jotka on vahvistettu vähintään 12 prosentiksi), tai molempia. Viimeisimmän laajentumisen yhteydessä myönnettyillä poikkeuksilla on tarkat

¹ KOM(2007) 380 lopullinen.

² Copenhagen Economics ApS, Nyropsgade 13/1, DK-1602 Kööpenhamina

päättymisajat, mutta aiemmat poikkeukset sallitaan siihen asti, kun yhteisön sisäisiä liiketoimia koskeva ”lopullinen järjestelmä” tulee voimaan³. Koska lopullista järjestelmää ei ole hyväksytty – eikä sitä tulla hyväksymään lähitulevaisuudessa – nämä siirtymäjärjestelyt ovat edelleen voimassa siihen asti, kun neuvosto tekee niistä uuden yksimielisen päätöksen. Euroopan unioniin 1. tammikuuta 1995 jälkeen liittyneiden jäsenvaltioiden liittymisneuvotteluissa sovittuja väliaikaisia poikkeuksia sovelletaan lyhyemmän ajan, monissa tapauksissa vuoden 2007 loppuun.

KOMISSION TEKEMÄ ARVIOINTI

Alennetuista verokannoista annetut yleiset säännökset tai alennettujen verokantojen soveltamisalasta ja tasosta käydyin poliittisen kädenväännön tulokset kattavat jotkut poikkeukset. Neuvostossa tarvitaan kuitenkin aikaa globaaliin sopimukseen pääsemiseksi, eikä tämän realistisesti voida uskoa tapahtuvan ennen vuoden 2007 loppua. Tämä tarkoittaa sitä, että toisten jäsenvaltioiden poikkeukset päättyisivät kun ne toisilla vielä jatkuisivat. Tällainen eriävä kohtelu antaisi jäsenvaltioille epätasa-arvoiset mahdollisuudet ilman päteviä perusteita ja aiheuttaisi epäreiluutensa vuoksi varmasti kestäättömiä jännitteitä.

Tämän perusteella suurinta osaa pian päättyvistä poikkeuksista olisi jatkettava väliaikaisesti vuoden 2010 loppuun eli siihen asti, kun yleisen verokannan 15 prosentin vähimmäisvaatimuksen soveltaminen ja kokeilu tiettyihin työvoimavaltaisiin palveluihin sovellettavista alennetuista arvonlisäverokannoista päättyvät.

Poikkeuksia ei kuitenkaan voida jatkaa, jos ne ovat ristiriidassa sisämarkkinoiden toimivuuden ja/tai muiden yhteisön politiikkojen kanssa (esim. hiiltä, koksia, polttoainetta ja öljyä koskevat poikkeukset) tai jos ne kuuluvat jo verokantoja koskevien yleisten säännösten soveltamisalaan (esim. kaukolämpö). Toisaalta poikkeuksia voitaisiin jatkaa ravintola- ja asuntoalan kaltaisilla aloilla tai elintarvikkeita ja lääkkeitä koskevan nollaverokannan soveltamisessa, joista varmasti keskustellaan paljon neuvostossa. Poikkeusten valikoivalla jatkamisella pyritään välttämään se, että niitä nyt soveltavat jäsenvaltiot joutuisivat muuttamaan verokantajensa tasoa tänä vuonna ja voisivat sitten palauttaa ne nykyisille tasoilleen. Tällä tavoin unionin toimielimet saavat vuoden 2010 loppuun asti aikaa kehittää johdonmukainen lähestymistapa arvonlisäverokantojen osalta.

- **Voimassa olevat aiemmat säännökset**

Kyseessä on direktiivin 2006/112/EY 123–130 artiklan täytäntöönpano.

- **Johdonmukaisuus suhteessa unionin muuhun politiikkaan ja muihin tavoitteisiin**

Ehdotus on täysin EU:n vahvistetun arvonlisäveropolitiikan sekä muiden EU:n politiikkojen ja tavoitteiden mukainen.

Ehdotuksen tavoitteena on käytännön syistä jatkaa joidenkin 31.12.2007 päättyvien

³ Direktiivi 2006/112/EY, annettu 28.11.2006, EUVL L 347, 11.12.2006, s. 1. Ks. VIII osaston 4 luku (Lopullisen järjestelmän käyttöönottoon saakka sovellettavat erityiset säännökset) ja 5 luku (Tilapäiset säännökset).

poikkeusten soveltamista, jotta neuvostolla olisi riittävästi aikaa päättää alennettujen verokantojen soveltamisalasta ja tasosta tulevaisuudessa. Se on osa laajempia pyrkimyksiä, joiden on oltava tärkeimpien ja erityisesti Lissabonin strategiaan liittyvien unionin politiikkojen ja tavoitteiden mukaisia. Riippumaton talousalan mietintäryhmä teki tutkimuksen, jonka tarkoituksena oli arvioida alennettujen verokantojen vaikutusta paikallisesti tuotettuihin palveluihin erityisesti työpaikkojen luomisen, talouskasvun ja sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan kannalta. Sen perusteella ehdotuksella pyritään lisäämään johdonmukaisuutta alennettujen arvonlisäverokantojen alalla.

Tässä ehdotuksessa ei myöskään jatketa poikkeuksia, jotka ovat ristiriidassa sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan ja/tai muiden yhteisön politiikkojen kanssa (esim. maatalouden tuotantopanoksia tai hiiltä, polttoainetta jne. koskevat poikkeukset, jotka eivät vastaa energia- ja ympäristöpolitiikan tavoitteita).

2) KUULEMISET JA VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

- **Intressitahojen kuuleminen**

Ei sovelleta.

- **Asiantuntijatiedon käyttö**

Ulkopuolisia lisäasiantuntijoita ei tarvittu. Copenhagen Economicsin tutkimus alennetuista verokannoista on riittävä perusta.

- **Vaikutusten arviointi**

Tässä direktiiviehdotuksessa ainoastaan jatketaan nykyisiä järjestelyjä rajoitetun ajan.

Copenhagen Economicsin tutkimus alennetuista verokannoista tarjoaa riittävästi aineistoa vaikutusten arviointiin.

3) EHDOTUKSEEN LIITTYVÄT OIKEUDELLISET NÄKÖKOHDAT

- **Ehdotetun toimen lyhyt kuvaus**

Jatkaa valikoivasti 31.12.2010 asti arvonlisäverokantojen alalla myönnettyjä poikkeuksia jäsenvaltioissa, jotka liittyivät Euroopan unioniin myöhemmin kuin 1.1.1995.

- **Oikeusperusta**

Perustamissopimuksen 93 artikla

- **Toissijaisuusperiaate**

Toissijaisuusperiaatetta sovelletaan, koska asia, jota ehdotus koskee, ei kuulu yhteisön yksinomaiseen toimivaltaan. Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa ehdotuksen tavoitteita seuraavista syistä:

Yhteisö on jo antanut yhdenmukaistettuja säännöksiä alennettujen

arvonlisäverokantojen soveltamisesta erityisesti neuvoston direktiivissä 2006/112/EY. Näitä säännöksiä voidaan muuttaa tai jatkaa ainoastaan yhteisön säädöksellä, eikä jäsenvaltioiden lainsäädännössä saa poiketa näistä yhdenmukaistetuista säännöistä.

Edellä esitetyistä syistä ehdotuksen tavoitteet saavutetaan ja EU:n kansalaisten tasapuolinen kohtelu taataan ainoastaan yhteisön toiminnalla. Näin ollen ehdotus on toissijaisuusperiaatteen mukainen.

- **Suhteellisuusperiaate**

Ehdotus on suhteellisuusperiaatteen mukainen seuraavista syistä:

Direktiivissä annetaan joillekin jäsenvaltioille lupa jatkaa arvonlisäverokannoista annettuja tavanomaisia sääntöjä koskevia poikkeuksia. Se ei näin ollen muodosta velvoitetta.

Koska poikkeuksen soveltamisalaa ja kestoja on rajoitettu, toimenpide on tavoitteeseensa nähden oikeasuhteinen. Direktiivi ei aiheuta rahoituskustannuksia yhteisölle. Vaikka alennetuista arvonlisäverokannoista voi aiheutua tulonmenetyksiä valtioille, niistä ei aiheudu taloudellista taakkaa taloudellisille toimijoille, ja periaatteessa verokantojen alennusten jatkamisen hyödyttää kuluttajia, koska se näkyy loppuhinnoissa.

- **Säätelytavan valinta**

Ehdotettu säätelytapa: direktiivi.

Muut vaihtoehdot eivät soveltuisi seuraavasta syystä:

Ehdotuksella jatketaan jo olemassa olevalla direktiivillä käyttöön otettujen poikkeusten soveltamista.

4) TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Ehdotuksella ei ole vaikutuksia yhteisön talousarvioon.

5) LISÄTIEDOT

- **Uudelleentarkastelu-, tarkistus- tai raukeamislauseke**

Ehdotus sisältää raukeamislausekkeen.

- **Ehdotuksen yksityiskohtainen kuvaus**

1 artikla

Poikkeuksia, jotka jo kuuluvat verokantoja koskevien yleisten säännösten soveltamisalaan, ei jatketa: näitä ovat luonnonkaasua, sähköä ja kaukolämpöä (102 artikla) sekä polttopuuta (122 artikla) koskevat, Tšekille ja Virolle myönnetyt poikkeukset.

Muiden yhteisön politiikkojen kanssa ristiriidassa olevia poikkeuksia ei jatketa: näitä

ovat hiiltä, koksia, polttoainetta ja öljyä koskevat, Virolle myönnetty poikkeukset.

Poikkeuksia, jotka ovat ristiriidassa sisämarkkinoiden toimivuuden kanssa, ei jatketa: tällainen on maatalouden tuotantopanosten poikkeuksellisen alhaisia verokantoja koskeva, Puolalle myönnetty poikkeus. On syytä huomata, että liitteen 3 mukaisesti sallittua alennettua verokantaa voidaan soveltaa myös näihin.

Poikkeukset, joita jäsenvaltiot eivät enää halua hyödyntää voidaan poistaa vanhentuneina. Tämä koskee Unkaria ja Slovakiaa.

Seuraavia seikkoja koskevia poikkeuksia jatketaan:

- Alennetut verokannat ravintola- ja majoituspalvelujen kaltaisilla aloilla, joista varmasti keskustellaan paljon neuvostossa. Tämä koskee Tšekkiä, Kyprosta, Puolaa ja Sloveniaa.
- Elintarvikkeiden, kirjojen ja lääkkeiden nollaverokanta tai poikkeuksellisen alhaiset verokannat. Tämä koskee Kyprosta, Maltaa ja Puolaa.

2, 3 ja 4 artikla: loppusäännökset.

Ehdotus:

NEUVOSTON DIREKTIIVI

direktiivin 2006/112/EY muuttamisesta joidenkin arvonlisäverokantoja koskevien väliaikaisten säännösten osalta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 93 artiklan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen⁴,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon⁵,

ottaa huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon⁶,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä 28 päivänä marraskuuta 2006 annetussa neuvoston direktiivissä 2006/112/EY⁷ säädetään joistakin arvonlisäverokantoja koskevista poikkeuksista. Jotkut näistä poikkeuksista päättyvät tietyinä päivinä ja toiset taas ovat voimassa siihen asti, kun lopulliset järjestelyt otetaan käyttöön.
- (2) Jotta jäsenvaltioiden kohtelu olisi tasapuolisempaa, poikkeuksia, jotka eivät ole ristiriidassa sisämarkkinoiden toimivuuden eivätkä muiden yhteisön politiikkojen kanssa, olisi jatkettava vuoden 2010 loppuun asti, jolloin yleisen verokannan 15 prosentin vähimmäisvaatimuksen soveltaminen ja kokeilu tiettyihin työvoimavaltaisiin palveluihin sovellettavista alennetuista verokannoista päättyvät. Toisia poikkeuksia ei sen sijaan ole syytä jatkaa.
- (3) Tšekille ja Virolle myönnettyjä luonnonkaasua, sähköä ja kaukolämpöä koskevia poikkeuksia ei pitäisi jatkaa, koska ne kuuluvat jo alennettuja verokantoja koskevien yleisten säännösten soveltamisalaan.
- (4) Virolle myönnettyä hiilen, polttoaineen ja öljyn toimittamista koskevaa poikkeusta ei pitäisi jatkaa, koska se on ristiriidassa muiden yhteisön politiikkojen kanssa.
- (5) Poikkeusta, jonka mukaan Puola saa soveltaa poikkeuksellisen alhaista verokantaa sellaisten tavaroiden ja palvelujen toimittamisessa, jotka on tavallisesti tarkoitettu

⁴ EUVL C [...], [...], s. [...].

⁵ EUVL C [...], [...], s. [...].

⁶ EUVL C [...], [...], s. [...].

⁷ EUVL L 347, 11.12.2006, s. 1, direktiivi sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 2006/138/EY (EUVL L 384, 29.12.2006, s. 92).

maataloustuotantoon, ei pitäisi jatkaa, koska se on ristiriidassa sisämarkkinoiden toimivuuden kanssa.

- (6) Unkarille ja Slovakialle myönnettyjä poikkeuksia ei pitäisi jatkaa, koska kyseiset jäsenvaltiot eivät ole soveltaneet tai eivät enää sovelleta alennettua verokantaa.
- (7) Sen vuoksi direktiiviä 2006/112/EY olisi muutettava,

ON ANTANUT TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

Muutetaan direktiivi 2006/112/EY seuraavasti:

- (1) Korvataan 123 artikla seuraavasti:

”123 artikla

Tšekki saa jatkaa 1 päivästä tammikuuta 2008 vähintään 5 prosentin suuruisen alennetun verokannan soveltamista 31 päivään joulukuuta 2010 asti yksityiseen asuntojen rakentamistoimintaan, jota ei harjoiteta osana sosiaalipolitiikkaa, lukuun ottamatta rakennusmateriaaleja.”

- (2) Poistetaan 124 artikla.
- (3) Korvataan 125 artiklan 1 ja 2 kohdassa ilmaisu ”31 päivään joulukuuta 2007” ilmaisulla ”1 päivästä tammikuuta 2008 31 päivään joulukuuta 2010”.
- (4) Poistetaan 126 artikla.
- (5) Korvataan 127 artiklassa ilmaisu ”1 päivään tammikuuta 2010” ilmaisulla ”31 päivään joulukuuta 2010”.
- (6) Korvataan 128 artikla seuraavasti:

”128 artikla

1. Puola saa soveltaa 1 päivästä tammikuuta 2008 31 päivään joulukuuta 2010 tiettyjen kirjojen ja erikoisalojen aikakauslehtien luovutuksiin vapautusta, johon liittyy edeltävässä vaiheessa maksetun arvonlisäveron vähennysoikeus.

2. Puola saa jatkaa vähintään 7 prosentin suuruisen alennetun verokannan soveltamista ravintolapalvelujen suorituksiin 1 päivästä tammikuuta 2008 31 päivään joulukuuta 2010 tai 402 artiklassa tarkoitetun lopullisen järjestelmän käyttöönottoon saakka riippuen siitä, kumpi päivämäärä on aikaisempi.

3. Puola saa jatkaa vähintään 3 prosentin suuruisen alennetun verokannan soveltamista 1 päivästä tammikuuta 2008 31 päivään joulukuuta 2010 liitteessä III olevassa 1 kohdassa tarkoitettujen elintarvikkeiden luovutuksiin.

4. Puola saa jatkaa vähintään 7 prosentin suuruisen alennetun verokannan soveltamista 1 päivästä tammikuuta 2008 31 päivään joulukuuta 2010 sellaisiin

palvelujen suorituksiin, jotka eivät ole osa sosiaalipolitiikkaa, ja jotka kohdistuvat asuntojen rakentamiseen, kunnostamiseen ja muutostöihin, rakennusmateriaaleja lukuun ottamatta, sekä sellaisten asuinrakennusten tai asuinrakennusten osien luovutuksiin, jotka 12 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetulla tavalla tapahtuvat ennen niiden ensimmäistä käyttöönottoa.”

- (7) Korvataan 129 artiklan 1 ja 2 kohdassa ilmaisu ”31 päivään joulukuuta 2007” ilmaisulla ”1 päivästä tammikuuta 2008 31 päivään joulukuuta 2010”.
- (8) Poistetaan 130 artikla.

2 artikla

Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä

1. Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään [...]. Niiden on viipymättä toimitettava komissiolle kirjallisena nämä säännökset sekä kyseisiä säännöksiä ja tätä direktiiviä koskeva vastaavuustaulukko.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säännöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä tarkoitetuista kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle.

3 artikla

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä jälkeen, kun se on julkaistu.

4 artikla

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä [...]

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja
[...]